

KAPITEL 7

Læsevejledning: Den eksisterende er gengivet i kolonnen til venstre. I kolonnen i midten findes forslag til ændring, og i kolonnen til højre gives begrundelse for ændringsforslaget. Er teksten angivet med **grå**, foreslås den ikke ændret, eller ændringen vurderes underordnet - fx opdatering af fakta, sprog eller tal. Er teksten **sort** foreslås der ændringer, som HB bedes forholde sig til. Først gennemgås kapitlernes brødtekst. Dernæst gennemgås bokse og billeder.

[NUVÆRENDE TEKST]	[ÆNDRINGSFORSLAG]	[BEGRUNDELSE]
[OVERSKRIFT] [1.1] DANMARK ER IKKE EN ØDE Ø	[1.1] Ingen ændring	
[BRØDTEKST, AFSNIT 1] [2.1] Danmarks Naturfredningsforening mener, at Danmark skal arbejde for et mere ambitiøst europæisk mål om at reducere unionens samlede klimaaftryk, samt for et velfungerende europæisk kvotemarked. Herhjemme skal udbygning med VE, og integration af sektorer, prioriteres over arbejdet med energiunionen og fokus på ulandsforbindelserne. [2.2] Samlet set er EU-landene i dag verdens tredjestørste udleder af drivhusgasser – kun overgået af Kina og USA. Hertil kommer, at det europæiske forbrug af varer og tjenester har store klimamæssige konsekvenser langt ud over landegrænserne (populært: vores CO2-fodaftryk). I tillæg til udledningerne i dag har de europæiske lande en betydelig historisk klimagæld som følge af bl.a. den industrielle udvikling og velfærdsopbygning. EU har altså både et meget aktuelt og et historisk ansvar for at gå forrest og lægge sig helt i front i den grønne omstilling.	[2.1] Ingen ændring [2.2] Ingen ændring	[2.1] Den sidste del var ret omdiskuteret sidste gang vi diskuterede DN's energiforsyningspolitik, men man valgte at inkludere prioriteringen, fordi vi så en tendens til at man på Christiansborg lagde ansvaret for omstillingen over til EU, med henvisning til at det ikke nyttede noget hvad vi gjorde i Danmark. <i>Man kan overveje at tage den ud nu, da den muligvis forstås anderledes i dag.</i>

[NUVÆRENDE TEKST]	[ÆNDRINGSFORSLAG]	[BEGRUNDELSE]
<p>[2.3] DN mener derfor, at Danmark skal arbejde for, at EU som minimum stiler efter den mest ambitiøse målopfyldelse af Parisaftalen fra 2015 på 95 %. Aftalen pålægger EU en samlet reduktion af drivhusgasser på 80-95 % inden 2050. For at dette kan lade sig gøre, er det et helt nødvendigt første skridt at hæve det europæiske delmål for 2030, så det ligger på linje med en 95 % reduktion. I dag ligger det, som figuren herunder viser, ikke engang på linje med et 80 % reduktionsmål.</p>	<p>[2.3] Ingen ændring.</p>	
<p>[BRØDTEKST, AFSNIT 2]</p> <p>[3.1] ENERGIUNIONEN OG EUROPÆISK ENERGISAMARBEJDE</p> <p>[3.2] I EU er ambitionen inden for en kort årrække at skabe et europæisk energisamarbejde – energiunionen. Overordnet bygger den på fem hovedelementer: Forsyningssikkerhed, etableringen af et indre energimarked, energieffektivitet, vedvarende energi samt forskning og udvikling. Det er helt centralt, at energiunionen ikke kun kommer til at handle om forsyningssikkerhed og om at skabe et europæisk samarbejde omkring udveksling af gas. Energisamarbejdets primære opgave bør være at udvikle samarbejdet om at udfase de fossile brændsler.</p> <p>[3.3] Hvis vi kigger på de energiformer, vi gerne ser dominerer fremtidens elforsyning, så passer de desværre relativt dårligt til et større europæisk samarbejde – ikke mindst fordi vi, meget naturligt, deler vejrfænomener med vores naboer. Udfordringen med at få mere af den fluktuerende VE ind i energiforsyningen løses altså ikke ved at forskyde energiproduktionen få timer, som vil være resultatet af et nordisk energisamarbejde om el fra sol og vind.</p>	<p>[3.1] Ingen</p> <p>[3.2] I EU er ambitionen inden for en kort årrække at skabe et europæisk energisamarbejde – energiunionen. Overordnet bygger den på fem hovedelementer: Forsyningssikkerhed, etableringen af et indre energimarked, energieffektivitet, vedvarende energi samt forskning og udvikling. Det er helt centralt, at energiunionen ikke kun kommer til at handle om forsyningssikkerhed og om at skabe et europæisk samarbejde omkring eksempelvis udveksling af gas.</p> <p>[3.3] Energisamarbejdets primære opgave bør være at udvikle samarbejdet om dels at holde fokus på besparelser og effektivisering, dels at arbejde for elektrificering i EU. Samarbejdet bør også fokusere på at knytte EU's energimarkeder tættere sammen, fjerne tekniske og regulatoriske hindringer og fremme integrationen af vedvarende energi.</p>	<p>[3.2] Energisamarbejdets fokusområde udfoldes som erstatning for den kritik og de bekymringer der står nu i 3.3 – 3.5.</p> <p>[3.3 – 3.5] Kritikken og bekymringer nedtones. Verden ser anderledes ud i dag, og der er stor enighed om, at energi skal kunne flyde frit på tværs af landegrænser. Med de danske mål for udbygning af VE nationalt, er det helt naturligt at import og eksport energi skal fylde mere. DN bakker op om den danske ambition om at vi skal "energiføde" store dele af EU, fordi vi har særligt gode vindressourcer her. Derfor må vi også bakke op om øget energisamarbejde i EU.</p>

[NUVÆRENDE TEKST]	[ÆNDRINGSFORSLAG]	[BEGRUNDELSE]
<p>[3.4] Endelig så er et europæisk energisamarbejde også en relativt risikofyldt strategi, som vil kræve, at landene beholder en stor backup af andre, oftest fossile, teknologier. Dette skyldes primært, at de færreste lande ville kunne og turde stole tilstrækkeligt på udenlandske energileverancer til at ville begrænse udbygningen Klimaforandringer er et globalt problem, og kan kun løses i fællesskab med resten af klodens befolkning. Danmark bør derfor arbejde for et stærkt og ambitiøst europæisk mål der kan udstikke en retning for resten af verden. af backupkapacitet hjemme. Selv et ambitiøst europæisk samarbejde om udveksling af energi mellem landene løser ikke udfordringen med, at under 20 % af den samlede europæiske energiproduktion i dag kommer fra VE ifølge Eurostat¹⁴. En virkelighed der ikke bliver mere grøn af, at mere end halvdelen af de tyve procent kommer fra afbrænding af affald og biomasse, samt 1. generations biobrændstoffer mv. som DN ikke anser som VE.</p>	<p>[3.4] Udgår</p>	<p>[3.4] Ikke længere relevant</p>
<p>[3.5] Hvis landene bag Energiunionen formår at holde fokus på omstilling til vedvarende energi, udfasning af de fossile brændsler, samt forskning og udvikling af nye grønne løsninger, ligger der bestemt et potentiale her, som Danmark også skal arbejde videre for. Imidlertid mener DN dog, at regering og Folketing primært bør fokusere arbejdet på udbygning med VE herhjemme, og på at integrere sektorer herhjemme for at få plads til mere af den fluktuerende VE i systemet.</p>	<p>[3.5] Udgår</p>	<p>[3.5] Ikke længere relevant</p>

[NUVÆRENDE TEKST]	[ÆNDRINGSFORSLAG]	[BEGRUNDELSE]
<p>[BRØDTEKST, AFSNIT 3]</p> <p>[4.1] FORSYNINGSSIKKERHED</p> <p>[4.2] En stabil og sikker energiforsyning er vigtig i et moderne samfund, og mange af samfundets vitale funktioner er sårbare over for svigt i energiforsyningen i kortere eller længere perioder. Energisektoren skal være beredt til at agere i situationer med driftsforstyrrelser i forsyningen og i forskellige krisesituationer. Derfor er det også vigtigt at planlægge efter, at situationer med driftsforstyrrelser eller mangler ikke opstår.</p> <p>[4.3] Til tider bliver der argumenteret for, at stærke udlandsforbindelser kan være med til både at integrere mere VE i energisystemet og til at sikre den danske forsyningssikkerhed. Flere analyser har imidlertid vist, at den bedste samfundsøkonomiske metode til at sikre dette er at fokusere på udbygningen af varmepumper herhjemme, hvorfor dette bør prioriteres først.</p>	<p>[4.1 – 4.3] Udgår</p>	<p>[4.1 – 4.3] Teksten er ikke længere relevant. Blandt andet i kraft af beslutningen om, at DN bakker op om en stor eksport af vedvarende energi til resten af EU.</p>

[NUVÆRENDE TEKST]	[ÆNDRINGSFORSLAG]	[BEGRUNDELSE]
<p>[5.1] KVOTESYSTEMET</p> <p>[5.2] EU's kvotesystem blev etableret i 2005 med det formål at nedbringe CO2-udledningen fra industrien og energisektoren ved at sætte en pris på forureningen. Kvotesystemet har imidlertid fejlet, idet der er udstedt alt for mange kvoter. Det betyder, at prisen ligger langt under de ca. 30 euro pr. ton, som EU oprindeligt forventede. DN mener dog, at EU's kvotesystem fortsat kan blive en vigtig drivkraft i den grønne omstilling af el- og varmesektoren, hvis det vel og mærke justeres på en måde, så det reelt driver den grønne omstilling. DN foreslår derfor, at kvoteuddet indskrænkes og reguleres, så kvoteprisen kommer op på et væsentligt højere og mere stabilt niveau end det nuværende. Først når kvoteprisen bliver tilstrækkeligt høj, vil det øge incitamentet til at reducere CO2-udledningerne. Indtil da har det ingen effekt. I mellemtiden vil der fortsat være behov for supplerende støtte til vedvarende energi for at sikre, at omstillingen ikke går i stå.</p>	<p>[5.1] Ingen ændring</p> <p>[5.2] EU's kvotesystem blev etableret i 2005 med det formål at nedbringe CO2-udledningen fra industrien og energisektoren ved at sætte en pris på forureningen. Men i systemets tidlige år var der udstedt et overskud af kvoter, hvilket resulterede i lavere priser og mindskede incitamentet for virksomheder til at reducere deres CO2-udledninger.</p> <p>En af de vigtigste mekanismer introduceret for at tage fat på problemet med overskuddet af kvoter er Markedsstabilitetsreserven (MSR), som blev aktiveret i 2019. MSR's hovedformål er at justere mængden af kvoter tilgængelige på markedet, og det har bidraget til en mere stabil prisudvikling.</p> <p>Fra 2021 og ind i 2022 har priserne på CO2-kvoter i EU's kvotesystem oplevet en bemærkelsesværdig stigning, ofte overgående den oprindelige forventning på 30 euro pr. ton. Dette skyldes en kombination af forventninger om strammere klimapolitikker, kvotesystemreformer og den positive indvirkning fra MSR.</p> <p>Endvidere annoncerede EU den "Europæiske Grønne Aftale" med det ambitiøse mål om klimaneutralitet i 2050. Denne aftale forventes at medføre yderligere stramninger i kvotesystemet, hvilket kan presse kvotepriserne endnu højere og yderligere styrke incitamenterne for grøn omstilling.</p> <p>DN mener, at trods udfordringerne i systemets tidlige dage, kan EU's kvotesystem fortsat blive en vigtig drivkraft i den grønne omstilling af el- og varmesektoren. Det er essentielt, at systemet justeres løbende for at sikre, at det effektivt driver den grønne omstilling. For at sikre en mere stabil og højere kvotepris foreslår DN, at kvoteuddet indskrænkes og reguleres yderligere. Så længe kvoteprisen ikke afspejler de reelle miljøomkostninger, vil der fortsat være behov for supplerende støtte til vedvarende energi.</p>	<p>[5.2] Der er heldigvis sket meget på kvoteområdet siden sidst. Den nye tekst beskriver denne udvikling og kommer på baggrund heraf med en opdateret anbefaling.</p> <p><i>Eksempler på yderligere regulering kunne være introduktion af en gulvpris, hvilket vil garantere en minimumspris for kvoter. Samtidig kan man overveje begrænsninger i brugen af CO2-kreditter fra udviklingslande for at undgå, at virksomheder blot kompenserer for deres emissioner med billige kreditter. Indførelsen af kulstofgrænsejustering kan også hjælpe med at beskytte EU's industri mod unfair konkurrence og forhindre carbon leakage. Endvidere vil stærkere sanktioner for overtrædelse af kvotereglerne skærpe incitamentet for overholdelse.</i></p>

[NUVÆRENDE TEKST]	[ÆNDRINGSFORSLAG]	[BEGRUNDELSE]
<p>[BOKS, FIGUR 13 s43]</p> <p>[6.1] DRIVHUSGASEMISSIONER</p> <p>[6.2] Figuren viser meget tydeligt, at hverken det europæiske 2020- eller 2030-mål er på linje med 2050-målet. Der er altså brug at hæve ambitionen betydeligt.</p> <p>[6.3] Selve figuren</p>	<p>[6.1] EUROPÆISKE DRIVHUSGASEMISSIONER: EU-MÅL IFT. KLIMAMÅL</p> <p>[6.2] Ingen ændring</p> <p>[6.3] OPDATERES</p>	<p>[6.1] Den tidligere overskrift afspejlede ikke figurens indhold</p> <p>[6.3] Der er heldigvis sket meget i EU siden DN skrev energiforsyningspolitikken. Desværre er vi stadig ikke "i mål". Figuren skal opdateres så den svarer til den nuværende udvikling og mål. https://climateactiontracker.org/countries/eu/</p>

[NUVÆRENDE TEKST]	[ÆNDRINGSFORSLAG]	[BEGRUNDELSE]
<p>[BOKS, DN ANBEFALER]</p> <p>[7.1] DANMARKS NATURFREDNINGSFORENING ANBEFALER REGERING OG FOLKETING:</p> <p>[7.2] 1. At arbejde for et ambitiøst europæisk delmål for klimaudledninger i 2030 og opfyldelse af det mest ambitiøse mål fra Parisaftalen om en reduktion på 95 % i 2050.</p> <p>[7.3] 2. At arbejde for, at energiunionen fokuserer på udfasning af fossile brændsler og omstilling til VE</p> <p>[7.4] 3. At prioritere den hjemlige udbygning fremfor energiudveksling mellem lande.</p> <p>[7.5] 4. At arbejde for, at kvotemarkedet reformeres, så det kan være med til at drive en fælles europæisk reduktion af udledning af drivhusgasser.</p>	<p>[7.1] Ingen ændring</p> <p>[7.2] 2. At arbejde for, at energiunionen fokuserer på energibesparelser, energieffektivisering og elektrificering, frem for overgangsløsninger som naturgas og biomasseafbrænding.</p> <p>[7.3] Ingen ændring</p> <p>[7.4] Udgår</p> <p>[7.5] Ingen ændring</p>	<p>[7.2] Præcisering. EU har på det seneste fokuseret på udfasning af olie og gas, men har efterladt et stort hul for mere naturgas og afbrænding af biomasse. Det hul bør vi arbejde for lukkes hurtigst muligt. Samtidig bør vi minde om, at energibesparelser og energieffektivisering skal prioriteres først.</p> <p>[7.4] Udgår. Argumentet fra 2018 om, at den mest effektive omstilling foregår ved at satse på den hjemlige udbygning først gælder stadig, men det er en ny virkelighed i dag, hvor det er blevet tydeligt at fordelingen af VE ressourcer ikke er ligeligt fordelt, og det er helt naturligt at nogle lande, herunder DK, har et bedre grundlag for at producere VE end mange andre lande, hvorfor produktionen naturligvis i højere grad bør foregå her.</p>